

به دانشگاه مراغه خوش آمدید

طرح پروژه محور و کارآفرینانه درس کارآموزی

(طرح چهار ساله درس کارآموزی)

www.maragheh.ac.ir

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گروه ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه مراغه

اردیبهشت ۱۴۰۲

.....	مقدمه
.....	تجربه شغلی چقدر ارزشمند است؟
.....	گروه ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه مراغه
.....	اهمیت دوره کارآموزی
.....	تجربه شغلی در دوران تحصیل چقدر ارزشمند است؟
.....	کارآموزی چه مراحلی دارد؟
.....	مهارت های ۲۴ گانه تحصیلی / شغلی / زندگی
.....	معرفی فرم طرح کسب و کار
.....	تحلیل شغل
.....	مراحل تحلیل شغل

مقدمه

وقتی به آینده شغلی خود فکر می کنید، شاید اولین سوالی که به ذهنتان
 خطور می کند این است که چطور باید برای شغل آینده خود آماده شوید.
 در دنیای امروز دیگر فقط داشتن مدرک خوب برای تضمین موقعیت شغلی
 مورد نظران کافی نیست و شما نیاز به دانش علمی و عملی دارید .

شما می توانید دانش علمی مورد نیاز را در دانشگاه با تلاش و پشت کار
 مستمر کسب کنید و فرصت های توانمند شدن و آماده شدن برای شغل
 آینده خود را تجربه کنید، به این ترتیب دانش عملی در زمینه شغلی خود
 را به دست خواهید آورد.

توجه کنید....

بسیاری از دانشجویان از فرصت دوره کارآموزی اطلاع ندارند
 و یا در ترم های آخر در دوره کارآموزی شرکت می کنند و به
 دلیل اینکه زمان قابل توجهی از دوران تحصیل خود را از
 دست داده اند، کارآموزی آنها نتیجه بخش نخواهد بود.
 دانشجویانی که در دوران تحصیل هدف گذاری شغلی را انجام
 داده اند و در راستای آن هدف گذاری، گام برداشته اند و
 تلاش کرده اند، در آینده موقعیت های شغلی بهتری را به
 دست خواهند آورد.

در این راستا دانشگاه مراغه با اجرای طرح چهارساله درس
 کارآموزی، قصد دارد طی چهار سال دانشجویان را برای
 فرصت های کاری آماده کند.

تجربه شغلی چقدر ارزشمند است؟

معمولاً در طی دوره تحصیل، دانشجویان هرچه به سال سوم و چهارم نزدیکتر می شوند، تمایلشان برای داشتن برنامه ریزی شغلی و زندگی بیشتر خواهد شد. برای رفع این چالش، در طول تمام سنوات تحصیل یک برنامه ریزی شغلی باید وجود داشته باشد تا دانشجویان صلاحیت ها و توانایی ها و دانش لازم را تجربه نمایند .

هرچند موضوع کاری و شغلی ممکن است در آینده تکرار نشود، ولی به قول معروف دانشجو ماهی گیری را یاد گرفته است و این مهارت می تواند در زمینه های شغلی متفاوت تکرار و به کار گرفته شود .

گروه ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه مراغه

گروه ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه مراغه متولی برنامه ریزی و اجرای طرح چهارساله درس کارآموزی است و با همکاری دیگر بخش ها به ویژه معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه مراغه این طرح را عملیاتی می کند، در ضمن این گروه مسئولیت هدایت شغلی دانشجویان و ارائه مشاوره های شغلی و مهارت آموزی را در مرکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی به عهده دارد.

در راستای عملیاتی کردن طرح چهار ساله درس کارآموزی این گروه به برگزاری سمینار ها ، نمایشگاه ها ، بازدید های علمی و تحقیقاتی و به ویژه برگزاری کارگاه های مهارت افزایی برای دانشجویان می پردازد.

اهمیت دوره کارآموزی

در اینجا دلایل اصلی که اهمیت دوره کارآموزی را نشان می دهد مطرح شده است:

1 دوره های کارآموزی، قرار گرفتن در معرض دنیای واقعی را فراهم می کند

دوره های کارآموزی نه تنها تجربه دست اول در دنیای واقعی کار را برای شما فراهم می کند، بلکه به شما امکان می دهد مسیر شغلی را برای عنوان شغلی مورد نظر خود درک کنید. شما می توانید یاد بگیرید که چگونه دانشی را که در طول دوره علاوه بر این، کارآموزی به دست آورده اید در محل کار آینده خود به کار ببرید این یک شیوه یادگیری عالی برای فارغ التحصیلان و دانشجویان جوان است در حالی که با افراد جدید ملاقات کرده و در دنیای حرفه ای ارتباط برقرار می کند.

2 دوره های کارآموزی به شما فرصتی برای ایجاد ارتباطات اجتماعی می دهد

تجربه نشان داده دانشجویانی که دوره کارآموزی خود را به صورت جدی دنبال می کنند و برای این دوره هدف گذاری و برنامه ریزی انجام می دهند، علاوه بر اینکه این دوره یک شیوه یادگیری عالی برای دانشجویان است، زمینه ای را فراهم می کند تا دانشجویان با افراد جدید ملاقات کرده و در دنیای حرفه ای ارتباط برقرار کنند. در نتیجه ارتباط بهتری با نیروی انسانی محیط کار برقرار می کنند و حتی به ارائه ایده های جدید و نوآورانه در محیط کار می پردازند. همچنین احتمال استخدام و به کارگیری دانشجویان توسط کارفرمایان بسیار بالا می رود. اگر دانشجویان در دوران تحصیل، دوره کارآموزی نهایی تحصیل خود را باز آفرینی کرده باشند، آمادگی بیشتری برای نشان دادن قابلیت های خود در دوره کارآموزی اصلی دارند.

3 دوره های کارآموزی به شما این امکان را می دهد که بیشتر در مورد خودتان بدانید

کارآموزی به شما کمک می کند تا در مورد توانایی های خود بیاموزید و در نهایت شما را تشویق می کند تا درک بیشتری از نقاط قوت و ضعف خود داشته باشید. در برخی موارد کارآموزی تصور فرد از خود را به شکل واقع بینانه شکل می دهد. اگر فرد تصورش از خودش را تغییر دهد بهتر می تواند فرصت های شغلی را کسب کند.

4 دوره های کارآموزی شما را به چیزی بیش از مهارت های فنی مجهز می کند

در دوره کارآموزی شما مهارت های فردی اساسی محیط کار را فرا می گیرید. اینکه شما در یک حرفه متخصص باشید کافی نیست شما باید یک اخلاق کاری مشارکتی ایجاد کنید و یاد بگیرید علاوه بر این، باید بدانید که چگونه تحت . که چگونه به عنوان یکی از اعضای تیم نقش ایفا کنید فشار کار کنید. کارآموزی به شما امکان می دهد تا در معرض چالش های یک محیط کاری قرار بگیرید.

5 دوره های کارآموزی به شما چارچوب و قوانین محیط کار را آموزش می دهد

برای اینکه بتوانید در حرفه خود به بهترین عملکرد را داشته باشید و ارتباط مناسبی با اعضای تیم یا سایر کارکنان سازمان داشته باشید، نیاز دارید که با قوانین سازمان یا محیطی که در آن این قوانین می تواند در حوضه های مختلفی مطرح شود. مانند قوانین . کار می کنید آشنا باشید کار، بیمه، مالیات و قوانین و مقررات و آئین نامه های سازمانی و ...

اهمیت طرح چهارساله درس کارآموزی دانشگاه مراغه

برای درک بهتر اهمیت برنامه طرح پروژه محور و کارآفرینانه درس کارآموزی دانشگاه مراغه لازم است که اصول و پیش فرض‌هایی معرفی شوند. در واقع، اصول و پیش فرض‌ها، باورها و اعتقاداتی هستند، که افراد آنها را می‌پذیرند و به آنها پایبندند و بر اساس این اصول و پیش فرض‌ها، نظریه یا برنامه خودشان را پایه ریزی می‌کنند. در این راستا، اگر پایبندی و اعتقاد به اصول و پیش فرض‌ها وجود نداشته باشد، نظریه یا برنامه قابل دفاع و توجیه نخواهد بود.

بنابر این اصول مربوط به طرح چهارساله کردن درس کارآموزی به دو بخش دانشگاه و دانشجویان تفکیک شده است.

اصول مهم طرح کارآموزی

دانشجویان

با گذر زمان، دانشجویان ذهنیتشان از احساسگرایی به واقعیت‌گرایی تغییر میکند. یادگیری و شناخت، ذاتاً یک فرایند تدریجی است و در طول زمان شکل می‌گیرد.

آماده شدن برای آینده در طول زمان با تلاش و داشتن برنامه شکل می‌گیرد.

محدود بودن فرصت‌های شغلی دولتی، دانشجویان را به سمت خود اشتغالی و کارآفرینی هدایت می‌کند.

دانشگاه

اساتید صاحب‌خانه و میزبان دانشجویان هستند و دانشجویان مهمانان و فرزندان این خانه هستند.

هر خانه‌ای برای مدیریت کار هایش باید یک برنامه برای خودش داشته باشد.

دانشگاه محل تمرین کردن و آماده شدن برای آینده است.

۱) اصول مربوط به دانشگاه

اصل اول استعاره میزبان-مهمان را برای ارتباط و تعامل نظام آموزش دانشگاهی و دانشجویان در نظر می گیرد. طبق این استعاره، دانشگاه میزبانی دانشجویانی را انجام و کارکرد مهمانداری دانشجویان را در طول چهار سال مقطع کارشناسی ایفا می کند. بنابراین، بر "دانشجویان ما، مهمانان ما و فرزندان ما" تأکید می شود. در نظام آموزش دانشگاهی هر استاد در مدیریت میزبانی و مهمانداری خود از میزبان یعنی دانشجویان نقش ایفا می نماید. اصل دوم به این موضوع بر می گردد که دانشگاه محل تمرین کردن دانشجویان است.

مانند آماده شدن اعضای یک تیم ورزشی برای مسابقات و تورنومنت‌های ورزشی پیش رو است. در این رابطه، دانشگاه محلی برای تمرین نقش های شغلی آینده دانشجویان است. هدف دانشگاه آماده کردن دانشجویان برای آینده و ورود آنها به محیط آن طرف دیوار های دانشگاه است.

۲) اصول مربوط به دانشجویان

این اصل بیان می کند که با گذر زمان، دانشجویان، ذهنیتشان از احساسگرایی به واقعیت گرایی تغییر می کند و دلیل این تغییر این است که آنها به اتمام دوره تحصیل خود فکر می کنند. به ویژه اینکه، آنها پیرامون نزدیک شدن به واقعیت های اصلی زندگی یعنی ساختن آینده، کسب منابع مالی برای شکل دادن به زندگی فکر می کنند. اصل دوم، یادگیری و شناخت را به عنوان یک فرایند تدریجی معرفی می کند. بنابراین، برنامه ریزی آموزشی در حوزه مهارت افزایی شغلی دانشجویان باید در طول چهار سال انجام گیرد نه سال چهارم. به طور کلی، آماده شدن برای آینده در طول زمان با تلاش و داشتن برنامه شکل می گیرد.

طرح چهارساله درس کارآموزی در دانشگاه مراغه چه مراحل دارد؟

در راستای صحبت های صفحه های قبل ماموریت دانشگاه مراغه برنامه ریزی و اجرا و ارزیابی طرح چهارساله کردن درس کارآموزی است که مراحل آن به شرح زیر ارائه می شود و دانشجویان موظف هستند این مراحل را طی کنند.

سال اول

ترم اول و دوم

در این مرحله، دانشجویان واحد درس کارآموزی را به صورت ادامه دار اخذ و به انتخاب استاد راهنما می پردازند. آنها با توجه به رشته تحصیلی و تخصص و علاقه خود یا زمینه های کاری و تخصصی و شغلی معرفی شده توسط استاد راهنمای خود، به انتخاب یک موضوع کاری و شغلی خواهند پرداخت و از سوی استاد یا اساتید راهنمای خود، راهنمای لازم را دریافت خواهند کرد. در این راستا، اساتید راهنما و دانشجویان باید در کارگاه آموزشی - مهارتی الگوی کسب و کار شرکت نموده تا توجیهات لازم صورت گیرد. در این مرحله، دانشجویان باید موضوع کاری و شغلی انتخاب شده را در قالب "الگوی کسب و کار"، نگارش نمایند. همچنین، در این مرحله، گروه آموزشی با همکاری دفتر ارتباط با صنعت به تدارک بازدیدها از مراکز کسب و کار، دعوت از اساتید کارآفرین برای ارائه سخنرانی و برگزاری کلاس های مهارت افزایی خواهد پرداخت. در انتهای ترم های اول و دوم، گزارش کتبی پیشرفت کار الگوی کسب و کار به استاد یا اساتید راهنما ارائه و دفتر کارآفرینی و ارتباط با صنعت نظارت لازم را بر محتوای طرح نگارش شده خواهد داشت. در تابستان سال اول، دانشجویان جهت گذراندن دوره کارآموزی تکوینی پیرامون بخشی از طرح کسب و کار خود و با ساعات محدودتر نسبت به دوره کارآموزی نهایی، توسط دانشگاه به واحد صنعتی، کارگاه یا آزمایشگاه یا مراکز فنی و حرف های معرفی خواهند شد.

سال دوم

ترم سوم و چهارم

در این مرحله ، اطلاعات کسب شده در دوره کارآموزی تکوینی تابستان سال اول، به گزارش الگوی کسب و کار اضافه خواهند شد. در آغاز سال دوم، دو حالت وجود دارد:

اولین حالت این است که دانشجو همان موضوع شغلی الگوی کسب و کار سال اول را ادامه و مطالعات یا فعالیت‌های بیشتری را پیرامون بهبود کیفیت آن انجام دهد و مطالعات، تحقیقات و دانش و مهارت‌های بیشتری را فرا گیرد (نظیر نحوه اخذ مجوزهای حقوقی، دانش تولید، استانداردهای فنی، مباحث حسابداری طرح کسب و کار، بازاریابی محصول و غیره)

دومین حالت این است که دانشجو از موضوع شغلی کسب و کار سال اول به دلایلی نظیر بی علاقه شدن و یا آگاه‌تر شدن نسبت به موضوعات شغلی جدیدتر و... منصرف شود و علاقمند به ادامه کار در موضوعات جدیدتر و دیگری باشد. در این صورت، احتمال تغییر دادن استاد یا اساتید راهنما نیز وجود دارد. در این مرحله نیز، انجام بازدیدها از مراکز کسب و کار، دعوت از اساتید مهمان برای ارائه سخنرانی در دانشگاه، به شکل‌گیری بهتر مبانی ذهنی دانشجویان پیرامون موضوعات شغلی کمک خواهد نمود. بنابراین، دانشجو، در این مرحله باید یک دوره کارآموزی تکوینی خارج از دانشگاه (در تابستان سال دوم) و متناسب با موضوع طرح کسب و کار خود و مشاوره با استاد یا اساتید راهنما بگذراند. (با ساعات محدودتر نسبت به دوره کارآموزی نهایی)

سال سوم

ترم پنجم و ششم

در این مرحله ، نتایج، یافته ها و تجربیات نگارش الگوی کسب و کار پیرامون موضوع مطالعه شده، باید به شکل سمینار برای دانشجویان و مستمعین، ارائه داده شود و ایده‌ها و بازخوردهای لازم برای تکمیل، رفع نواقص آن از سوی استاد راهنما و دیگر دانشجویان دریافت گردد. برنامه ریزی جهت برگزاری سلسه جلسات سمینار درس کارآموزی، توسط گروه آموزشی صورت می‌گیرد.

سال چهارم

ترم هفتم و هشتم

در این مرحله ، طبق الگوی کسب و کار نگارش شده، دانشجو دقیقاً می‌داند که در طول این چهار سال در چه زمینه شغلی آماده بکار شده و دوره کارآموزی نهایی را در چه سازمان یا شرکتی باید بگذراند. بدین ترتیب، دانشجویان دوره کارآموزی نهایی را هدفمندتر انتخاب خواهند نمود.

توجه: لازم به ذکر است که این طرح از همان بدو ورود دانشجویان جدیدالورود به دانشگاه قابل اجرا خواهد بود و برای دانشجویانی که، برای مثال، در سال سوم دانشگاه هستند، مراحل اول و دوم طرح به صورت فشرده برای آنها اجرا خواهد شد و یا برای دانشجویان سال چهارم، سه مرحله اول، دوم و سوم طرح اجرا خواهد شد.

با توجه به بازخورد های دانشجویان شرکت کننده در طرح پروژه محور و کارآفرینانه درس کارآموزی دانشگاه مراغه ، مشخص شد که یکی از مشکلاتی که دانشجویان با آن مواجه خواهند بود این است که چگونه باید موضوع طرح پروژه محور و کارآفرینانه درس کارآموزی را انتخاب نمود. با توجه به مطالعات انجام شده و نظریه پردازی که در اتاق های فکری انجام گرفت، تحلیل فرصت های شغلی مبنایی و الگویی برای راهنمایی و هدایت دانشجویان جهت آشنایی با موضوعات شغلی رشته تحصیلی شان در نظر گرفته شد.

تحلیل فرصت های شغلی در رشته های مختلف دانشگاهی با تنوع موضوعات مختلف نظیر نوع صنایع مرتبط با رشته های دانشگاهی، نوع فرایند تولید محصولات، محصولات تولید شده، فنون و تکنیک های تولید، نرم افزار های تخصصی مرتبط، نوع متخصصان رشته دانشگاهی، نوع توانمندی ها و مهارت لازم برای احراز شغل مرتبط با رشته دانشگاهی، حوزه های کاری، مسئولیت های متخصصان و کارشناسان مرتبط با رشته، واحد تحلیل مورد مطالعه در رشته همگی زمینه شناسایی فرصت های کاری و شغلی محسوب می مبنایی برای انتخاب موضوع طرح درس کارآموزی باشند. در واقع، این شوند و می توانند موضوعات منابع کسب اطلاعات پیرامون موضوع درس کارآموزی خواهد بود.

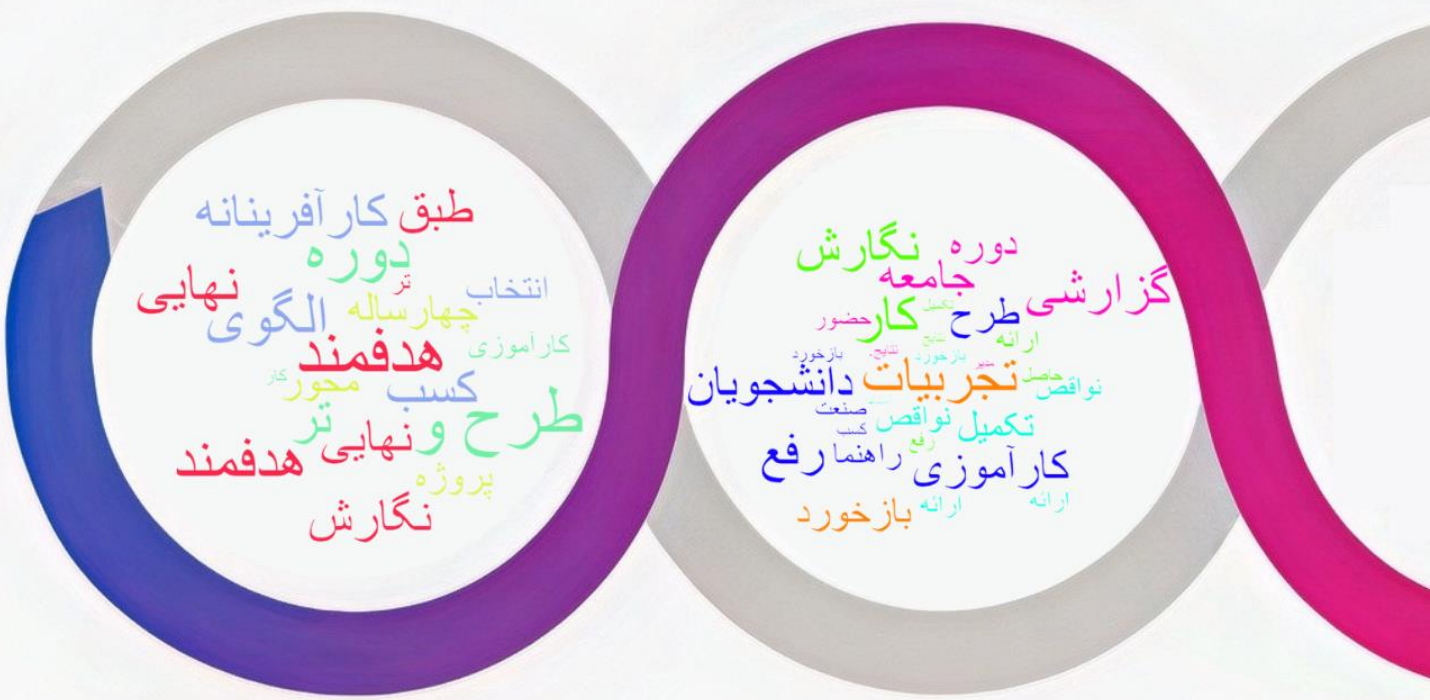
نقشه راه طرح چهارساله کارآموزی

در ترم اول و دوم ، شما باید یک موضوع کاری و شغلی را با توجه به ماهیت رشته ، تخصص و علاقه خودتان با کمک استاد راهنمایان انتخاب کنید. باید در کارگاه نحوه نگارش الگوی کسب و کار شرکت کنید تا موضوع شغلی انتخاب شده را در قالب الگوی کسب و کار نگارش کنید. همچنین باید دوره های مهارت افزایی متناسب با طرح کسب و کار خود را ، به کمک استاد راهنمایان انتخاب کنید و در آن ها شرکت کنید. در طی تابستان می توانید در دوره محدود و کوتاه مدت شرکت کنید.

در ترم سوم و چهارم ، باید مطالعات ، تحقیقات ، دانش و مهارت های بیشتری پیرامون مطالب نگارش شده در بخش های مختلف الگوی کسب و کار را فرا بگیرید. در صورتی که نسبت به موضوع کاری و شغلی سال اول بی علاقه بودید ، می توانید موضوع جدیدی را به کمک استاد راهنمایان انتخاب کنید و در قالب طرح کسب و کار نگارش کنید و در دوره های مهارت افزایی متناسب با موضوع جدید شرکت کنید.

در ترم پنجم و ششم، نتایج و تجربیات حاصل از دوره کارآموزی و نگارش طرح کسب و کار را به صورت گزارشی در حضور استاد راهنما و مدیر بخش ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه مراغه و دانشجویان ارائه کنید تا بازخورد های لازم برای تکمیل و رفع نواقص الگوی کسب و کارتان را کسب کنید.

در ترم هفتم و هشتم ، طبق الگوی کسب و کار نگارش شده ، دوره کارآموزی نهایی را هدفمند تر انتخاب و بگذرانید.

معرفی فرم طرح کسب و کار

از جمله نقاط قوت طرح پروژه محور و کارآفرینانه درس کارآموزی این است که دانشجویان در هیچ یک از مراحل عملیاتی و اجرا شدن طرح، از سوی نظام آموزشی دانشگاه رها نشده اند. بلکه برای هر مرحله برنامه و نقشه راه در نظر گرفته شده است و برای تحقق این هدف لازم است دانشجویان فرم طرح کسب و کار را با توجه به موضوع شغلی انتخابی تکمیل نمایند. فرم طرح کسب و کار دانشگاه مراغه به پیوست این نوشتار موجود می باشد.

توجه کنید...

تمام دانشجویان برای تکمیل دوره کارآموزی خود باید پانزده گواهی کارگاه مهارت افزایی را در طول تحصیل خود کسب نمایند.

در ادامه لیست کارگاه های مربوط به مهارت های فنی و تحصیلی و کارگاه های مربوط به مهارت های نرم که در طول سال تحصیلی برگزار می شود آمده است.

لیست کارگاه های مهارت افزایی (نرم افزار ها)

نرم افزار ها

گروه آموزشی

MATLAB
POWER MILL
Catia
Ansys
Deform
latex, xepersian

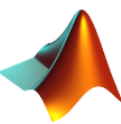
گروه مهندسی مکانیک

Matlab , Mathematica
Maple

گروه ریاضی

لیست کارگاه های مهارت افزایی (نرم افزار ها)

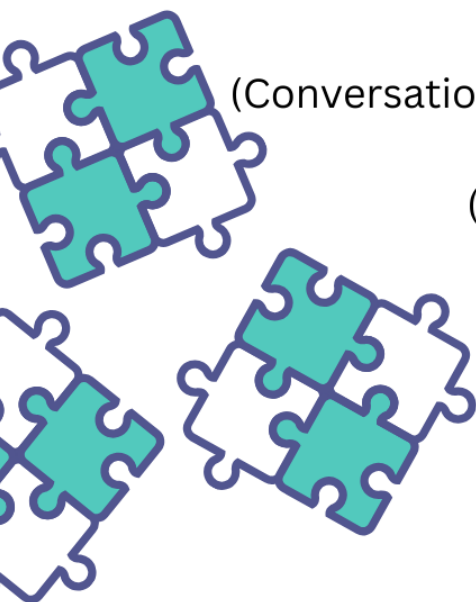
گروه آموزشی	نرم افزار ها
گیاه پزشکی	Ecological Methodology Two-sex MS chart کاربرد SAS در واکنش های تابعی کاربرد SAS در تحلیل پایان نامه ها آموزش SPSS آموزش MSTAT C در تحلیل طرح های آزمایش ها آموزش کاربرد SAS در تحلیل داده های ساختاری کاربرد AMOS در تحلیل داده های ساختاری آموزش نرم افزار NTSYS در تحلیل داده های ژنتیکی
تولید و ژنتیک گیاهی	کارگاه ژنومیکس آماری آشنایی با کاربرد های google earth کارگاه استفاده از map source و GPS کارگاه آموزش ArcGis کارگاه آموزش CROP WAT کارگاه آموزش رسم گلباد در windros plot آموزش endnote MAXQDA
گروه زبان	AMOS SPSS
گروه علوم و مهندسی خاک	کلیه نرم افزار های آماری شامل SAS, SPSS, GESTAT نرم افزار های مربوط به GIS
گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری	ARC GIS SPSS
گروه روانشناسی	Lisrel AMOS Aspen one , Aspen plus , Aspen hysys
گروه مهندسی شیمی	pro II Petro sim Comsol Aspen EDR Solidworks ABAQUS FLUENT

مهارت‌های ۲۴ گانه تحصیلی / شغلی / زندگی

به غیر از مهارت‌های تحصیلی و فنی که دانشجویان باید آنها را در دوران تحصیلی کسب نمایند، به ویژه موضوعات مهارتی که در طی انجام پروژه طرح کسب و کار درس کارآموزی انجام می‌دهند، یکسری از مهارت‌ها به مهارت‌های نرم مشهورند که به عنوان مکمل مهارت‌های فنی و سخت افزاری هستند. لیست آنها در ادامه آورده شده است:

1. تفکر انتقادی و تحلیل سند مکتوب (Critical thinking and analysis of written document)
2. نوشتن خلاق (Creative writing)
3. توانایی حل مسائل (Problem solving ability)
4. توانایی‌های مکالمه (بیان) (Conversational / articulation abilities)
5. تحقیق و تفحص (Investigation / Research)
6. سازماندهی و مدیریت (Organization / management)
7. مدیریت زمان (Time management)
8. کار تیمی (Team work)
9. روابط بینافردی (Interpersonal relationship)
10. توانایی‌های ارتباطی (Communication abilities)
11. همدلی (Empathy)
12. توجه به جزئیات (Attention to details)
13. صداقت و درستکاری (Honesty and integrity)
14. جاه طلبی (Ambition)
15. فعال بودن (Pro - activity)
16. تصویر خوب از خود (Good self - image)
17. اشتیاق و انرژی (Enthusiasm and Energy)
18. فردیت (Individuality)
19. حس شوخ طبعی خوب (Good sense of humour)
20. قرابت و پیوستگی تکنولوژیک (Technological affinity)
21. مدیریت پروژه (Project management)
22. هوش مالی (Financial intelligence)
23. هوش هیجانی (Emotional intelligence)
24. خوش بینی (ایمان و اعتقاد) (Optimism / faith)

تحلیل شغل

برای افرادی که تمایل دارند که در سازمان‌ها و واحدهای کاری به شکل زیردست (نظیر کارمند، کارگر، تکنسین، غیره) مشغول به کار شوند. در این صورت، تحلیل شغل فن مناسبی برای آماده سازی اینگونه از دانشجویان است که به طور کلی به شناسایی زمینه های فعالیت سازمان ها و محیط های کاری می پردازد و مهارت ها ، توانایی ها ، وظایف ، اختیارات و مسئولیت هایی که یک شغل باید داشته باشد را تعیین میکند. در واقع، در این محیط ها در پیش برد روند انجام کار، کار به وظایف کوچک تر تقسیم می شوند. به طور کلی، کوچک ترین واحد کار، شغل نام دارد. تحلیل شغل اهمیت زیادی داشته و طی آن، فرآیند جمع آوری، تنظیم و تحلیل اطلاعات مربوط به شغل های موجود در یک سازمان یا واحد کاری انجام می شود.

تجزیه و تحلیل شغل، مشاغل درون سازمان و رفتارهای لازم برای انجام این مشاغل را تعریف می کند.

در ادامه مراحل تحلیل شغل شرح داده شده است.

مراحل تحلیل شغل در درس کارآموزی

دانشجویان پس از انتخاب شغلی مورد نظرشان باید مراحل زیر را به ترتیب انجام دهند.

1

گام اول: شناسایی شغل مورد نظر

در این مرحله درک کاملی از سمت مورد نظر پیدا می شود. همه وظایف و مسئولیت های سمت مورد نظر شناسایی شده و دامنه و سطح آن تعیین می شود. همچنین میزان مسئولیت و پاسخ گویی مورد نیاز برای انجام شغل مورد نظر تعیین می شود.

2

گام دوم: شناسایی رفتارهای عملکردی شغل مورد نظر

در این مرحله نمونه هایی از رفتارهای مورد استفاده برای ارزیابی کیفیت شغل تعیین می شود. در این رابطه، سؤالات زیر قابل توجه هستند:
انتظارات عملکردی برای داشتن بهترین عملکرد چیست؟
چگونه می توان متوجه شد که عملکرد فردی عالی، رضایت بخش یا ضعیف است؟

و...

3

گام سوم: شایستگی ها و صلاحیت های لازم برای شغل مورد نظر

شایستگی ها و صلاحیت های لازم و ضروری برای نمایش عملکرد با کیفیت شغل، شناسایی می شوند. در این رابطه، ابتدا مهم ترین شایستگی ها برای سمت مورد نظر انتخاب ، اولویت بندی و تحلیل می شوند.

6

گام ششم: استفاده از نتایج یافته‌ها

فهرست ویژگی‌ها و شایستگی‌هایی که از طریق تحلیل شغلی توسعه یافته‌اند، برای ایجاد موارد زیر استفاده می‌شوند:

۱. صلاحیت نامه برای افزودن به شرح وظایف شغلی
۲. محتوای تبلیغاتی و بسته‌های اطلاعات متقاضی‌ها
۳. معیارهایی برای متقاضیان فهرست کوتاه
۴. پایه و اساسی برای تعیین مؤثرترین روش‌های ارزیابی عملکرد.

5

گام پنجم: تجربه، تحصیلات و آموزش مورد نیاز در شغل مورد نظر

در مرحله این مرحله فهرست نهایی شایستگی‌ها، دانش، مهارت‌ها و توانایی‌ها بررسی می‌شوند و شیوه‌های گوناگون برای کسب آنها از طریق تحصیل و تجربه (کار، کار داوطلبانه یا زندگی روزمره) و آموزش شناسایی و مشخص می‌شوند.

4

گام چهارم: شناسایی سطح عملکردی هدف

سطوح هدف به انواع رفتارهایی اشاره دارند که افراد با عملکرد بالا از خود نشان می‌دهند. این سطوح حداقل استانداردها نیستند. نکته‌ی مهم انتخاب سطح هدفی است که افرادی با عملکرد بالا بیشتر اوقات (قاعده‌ی کلی ۷۵ درصد مواقع است) از خود نشان می‌دهند. اگر چه شاید هر کسی بتواند در مقطعی از زمان، سطحی را به نمایش بگذارد، اما سطوح هدف به چیزی اشاره دارند که افراد بیشتر اوقات انجام می‌دهند.

تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی
تا شب نرود صبح پدیدار نباشد

